

Gennem Holbæk Amtsråds Formand er det tilfyldt Offentligheden, at Amtsrådet eller maaske snarere Formanden, er saa heldig stillet, at Udgiften til denne Banelinie snarere vil gaa under end over Overslaget. Det kan i visse Tilfælde være meget glædeligt, men der er dog en Besparelse paa et enkelt Punkt, som jeg for mit Vedkommende anser for ret uheldig. Det kan være, at der ogsaa er andre Forhold ved denne Jærnbane, som kunde paatales, det skal jeg ikke komme nærmere ind paa. Jeg ønsker blot ganske kort at stille det Spørgsmaal: Hvad Fordel Holbæk-Nykøbing-banen faar for de 70,000 Kr., den skal give til Staten for Sammenknytningen med Holbæk Station?

Det Punkt, jeg i øvrigt nærmest her vilde berøre, er de Beparelser, der ere gjorte ved Erstatningen til Folk, over hvis Marker Jærnbanen gaar. Jeg holder mig kun til de Forhold, jeg kender, i Kundby og Gislinge Sogn. Over min Mark gaar den nævnte Bane ogsaa. Vi have for det første faaet en ret tarvelig Erstatning for den til Jærnbanen afstaaede Jord, 800 Kr. pr. Td. Land af Jord til Takst 16—20. Jeg tror nok, enhver kan indse, at naar Udgifter som Tiende, Landgilde og i mange Tilfælde Naturalpræstationer til Kommunen fremdeles paahvile Sælgerne, er det ingen Overpris. Hvad der imidlertid har vakt den største Utilfredshed, ja ligefrem Misfornøjelse, er Erstatningen for de saakaldte „Ulemper“. Den naar i mange Tilfælde ikke Halvdelen af, hvad saa godt som alle, der kende Forholdene, anse for rimeligt. Lad mig nævne et Par Eksempler. Over Gaardmand Jens Hansens Mark i Sandby gaar nævnte Bane i en Strækning af 500 Alen med en Afstand fra Gaardens Bygninger af 90 Alen, og mellem Gaardens Bygninger og Jærnbanelinien ligger Stakkepladsen, Roeplassen og til Dels Møddingen. For disse Ulemper faar vedkommende Mand 550 Kr. Over Gaardmand Kr. Larsens Mark i Sandby gaar nævnte Bane skraat over 4 Skifter i en Længde af 820—830 Alen, hvorved der fremkommer ca. 60 spidse Agre. Jeg tænker, at ærede Medlemmer, som ere nogenlunde kendte med det praktiske Landbrug, ville indrømme, at det er ret betydelige Ulemper, der derved fremkomme, og for disse faar Manden kun 600 Kr. Hvoraf kan det komme, at en efter min Mening saa ussel Erstatning bliver givet af denne Jærnbane? Jeg kan egentlig kun tænke mig een Grund, og det er Kommissionens Sammensætning. Ved Loven af 8de Maj 1894 blev det ved-

taget, at Reglerne for Ekspropriationen ved disse Jærnbaner skulde være den i Forordningen af 5te Marts 1845. Senere, den 10de Marts 1861, er der vedtaget en Lov nærmest som Tillæg til denne. Gennemlæs vi nu Forhandlingerne ved Behandlingen af Loven af 8de Maj 1894, se vi, at ogsaa der ere disse Forhold omtalte, og fra vor Side blev det bestemt fastholdt, at Reglerne i Loven af 1861 burde bruges netop med Hensyn til Sammensætningen af Kommissionen. Efter Forordningen af 5te Marts 1845 sammensættes Kommissionen paa den Maade, at Regeringen vælger 3 Medlemmer og Amtsrådet de 2. Over for Statsbaneanlæg kan det være en ret naturlig Sammensætning, men over for Privatbaner passer den slet ikke. Over for Holbæk-Nykøbingbanen staar Amtsrådet som koncessionshavende og temmelig stor Garant, og det er derfor ret naturligt og ogsaa let forklarligt, at det er interesseret stærkt i et billigt Anlæg. Over for Statsbaneanlæg, som sagt, er det et passende Forhold, at Regeringen udvælger 3 og Amtsrådet 2 Medlemmer. Der staar Amtsrådet som Repræsentant for de Lodsejere, der skulle afstaa Jord. Men i dette Tilfælde er Forholdet det, at kun Køberne ere repræsenterede i denne Kommission, hvorimod Sælgerne absolut skulde finde sig i at tage den Pris, der bliver budt dem for den Jord, man skal afstaa. Det er en forholdsvis let Maade at handle paa, men jeg tror ikke, der er ret mange Tilfælde, hvor denne Fremgangsmaade kan kaldes heldig. Lods-ejerne i disse Kundby og Gislinge Sogne gik heller ikke paa Forlig med den første Kommission, men det var kun en ringe Fordel, idet man i saa godt som alle Tilfælde fik mindre ved den næste Kommission. Ved denne sidste Sammensætning er der den Mærkelighed, at Formanden i denne Taksationskommission var den ledende Mand i den første Kommission. Jeg kan heller ikke lade være at fremhæve, at medens der ikke var ret mange Landbrugere — hvis der overhovedet var nogen — der fik mere ved den sidste Kommissions Kendelse, have netop Byerne faaet mere, i et Tilfælde endogsaa 2,000 Kr. Hvoraf kommer det? Ja, det er ikke saa lige at sige, men maaske kommer det af, at der i Byerne er valgt to Medlemmer af Byraadet, medens der for Landets Vedkommende er valgt af Amtsrådet. Naar jeg fremdrager dette Forhold her, er det, fordi jeg tror, at det maaske kan have almindelig Interesse, og jeg vil særlig henlede det høje Tings Opmærksomhed paa